

ME 06 Hulpmiddelen voor het maken van ruimtelijke keuzes voor de toekomst van de Veenweidegebieden

Projectleider	dr. Ron Janssen		
Instituut	Vrije Universiteit, Instituut voor Milieuvraagstukken		
Email	ron.janssen@ivm.vu.nl		
Consortium	Vrije Universiteit, Instituut voor Milieuvraagstukken		
Project website			
Startdatum	1 januari 2004	Einddatum	31 december 2010

Context / maatschappelijk probleem

Veenweidegebieden hebben belangrijke functies. Twee van die functies, waterberging en koolstofopslag, hebben een direct verband met klimaatverandering. Deze functies worden direct beïnvloed door veranderingen in de grondwaterstand en de daarmee samenhangende veranderingen in het ruimtegebruik. Het wordt steeds duidelijker dat de veenweidegebieden grote veranderingen te wachten staan.

Wat is al bekend, wat niet?

Onder de huidige omstandigheden zal het voor de landbouw steeds moeilijker worden tegen redelijke kosten te produceren. Ook zal bij voortzetting van het huidige waterbeheer de bodem blijven dalen en het veen langzaam oxideren en daarmee verdwijnen. Dit betekent dat ingrijpende wijzigingen in het ruimtegebruik onontkoombaar zijn. Dit project richt zich op iedereen die betrokken is bij de ruimtelijke planvorming in het veenweidegebied. Het doel van het project is beschikbare informatie zo te ordenen en te presenteren dat deze informatie door alle betrokkenen gebruikt kan worden voor het maken van keuzes in de planvorming.

Wat wordt nu onderzocht?

Het project richt zich op ontwerp, beoordeling en vergelijking van toekomstige ontwikkelingspaden voor veenweidegebieden in het licht van lange termijn beleidsdoelen voor deze gebieden. Onze aanpak combineert doelen gericht op water retentie, koolstofopslag, natuurontwikkeling, landschapskwaliteit en landbouw.

Onze aanpak kent drie type workshops gebaseerd op verschillende soorten gebruik van kaarten in de beleidsvoorbereiding (conform Carton 2007).

1. Analyse: de kaart als onderzoeksmodel
2. Ontwerp: de kaart als ontwerptaal
3. Onderhandeling: de kaart als beslisagenda

Kaarten staan centraal in de workshops. Interactie met de kaartinformatie wordt gefaciliteerd met de 'Touch table'.

Deze tafel is een groot interactief computerscherm waarop de deelnemers plannen kunnen ontwerpen of aanpassen. Zij kunnen hierbij gebruik maken van een grote set achtergrondkaarten en krijgen feedback op de kwaliteit van de getekende plannen. De tafel kan ook worden gebruikt om informatie te combineren om bijvoorbeeld geschiktheidkaarten, waardekaarten en conflictkaarten te genereren. Multicriteria methoden worden hierbij gebruikt om afwegingen tussen doelen duidelijk te maken en onderhandeling tussen stakeholders te ondersteunen. Bodegraven/Zegveld is gekozen als case study voor het testen van de aanpak. De provincie Zuid-Holland is vorig jaar een planproces gestart voor Bodegraven-Noord. Ons project maakt deel uit van dit proces.

Wat is het resultaat?

Het resultaat is een ontwerp voor de onderscheiden drie typen workshops ondersteund met GIS-programmatuur geïmplementeerd in de 'Touch table' en getest in een actueel ruimtelijk planningsproces van een veenweidegebied. Als dit proces vlot verloopt, kan het project ook bijdragen aan de kwaliteit van de planvorming en aan een betere communicatie met de stakeholders.

